

День визволення с. Попівки на Пагорб Слави приходять ветерани та учні шкіл. На меморіалі нині є гранітна плита, що увіковічне подвиг уродженця села, учасника Фінської війни, Героя Радянського Союзу Михайла Олександровича Гуденка.

Культурною спадщиною с. Попівки можна вважати діяльність відомих людей, життя яких пов'язане з цим місцем: фольклорист Данило Кушнарєнко, літературознавець Парфен Яременко, журналіст Микола Пастушенко, кобзар Павло Супрун. Багата Попівська земля своєю славетною історією й тими культурними здобутками, які на сьогодні вшановуються й примножуються. Повертатись до джерел історичного минулого рідного краю – значить вшановувати своїх предків і передавати духовні цінності нащадкам.

Керівник: Завалій Л.П., старший викладач

АНАЛІЗ ПРАВОВИХ АСПЕКТІВ ПРОЦЕСУ СПАДКУВАННЯ В ЛІВОБЕРЕЖНІЙ УКРАЇНІ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ.

Кисляк І.Г., студентка КІСумДУ

Дослідження з історичного краєзнавства залишаються актуальними і на сьогодні. Адже питання законодавчого регулювання будь-яких галузей життєдіяльності українського суспільства, а особливо за часів інкорпорації Лівобережної України до складу Російської імперії, викликає постійний інтерес.

У першій половині ХІХ ст. Лівобережна Україна продовжувала зберігати відмінності від центральних регіонів Російської імперії. У перше десятиріччя ХІХ століття Лівобережна Україна в цілому та Чернігівська і Полтавська губернії зокрема зберігали традиції колезької форми керування. Навіть з часу прийняття «Учреждения для управления губернией» (1775р.).

Маніфестом від 31 січня 1833 г. було проголошено про видання «Своду законов Российской империи», що набув чинності з 1 січня 1835 р. При його складанні вилучалися нечинні норми, усувалися суперечності, здійснювалося редагування. Особливий інтерес привертає 5-та книга – цивільне законодавство. У «Своде...» спостерігається чітке розмежування щодо застосування правових норм щодо права спадкування для Чернігівської і Полтавської губернії та всіх інших губерній Російської імперії. Така «особливість» у

визначення правових норм зазначених губерній пояснюється тим, що ці території продовжували користуватися правовими традиціями, закладеними ще Литовським статутом та підтвердженими Державною Радою Російської імперії у першій половині XIX ст. (таб. 1).

Таблиця 1. – Порівняльний аналіз законодавчого регулювання права спадкування для Чернігівської і Полтавської губерній та всіх інших губерній Російської імперії

Прядок права спадкування	
для Чернігівської і Полтавської губерній	для всіх інших губерній Російської імперії
Стаття 1139. У губерніях Чернігівській і Полтавській, коли померлий залишає після себе спадок, що дістався йому від матері, то такий спадок ділять між собою по рівних частинах всі рідні брати і сестри; коли ж не буде не рідних братів, ні сестер, нижче їх низхідних, то успадковують, рідні по матері дядьки або тітки з їх низхідними і так далі	Стаття 1138. У бічних лініях спадок переходить: батьківське завжди в рід батька, материнське в рід матері. Маєток, самим бездітним власником придбаним, коли про інше не зроблено особливих розпоряджень, поступається також в рід батька
Стаття 1143. Якщо діти вмирають бездітні, то тоді спадок їх віддається в довічне володіння або до батька, або до матері, дивлячись на те, хто це майно давав попередньо	Стаття 1141. Якщо діти вмирають бездітні, то тоді маєтки їх віддаються в довічне володіння батьку і матері сукупно, буде обидва в живих залишаться, але з цим проте, щоб вони під час довічного такого володіння продати, закласти і іншим чином перевести маєтки нікуди не могли.

Аналізуючи нормативно-правові документи, збережені у фондах Державного архіву Чернігівської області, щодо використання губерніями зазначених зібрань законодавчих актів, можна констатувати, що на початок 40-х років XIX ст. вони повною мірою

застосовували їх як щодо управління губернією в цілому, так і сферою цивільного права зокрема.

Але слід наголосити та тому, що відмінності, проаналізовані у нашому дослідженні були скоріше винятком, тому що нормативно-правові ініціативи загальноімперського значення були в основному спрямовані на нівелювання регіональних особливостей та дедалі більшого уподібнення норм права до загальноімперського.

Керівник: Леміш Н. О., кандидат історичних наук

РОЗВИТОК МЕДИЦИНИ У КОНОТОПСЬКОМУ ПОВІТІ В КІНЦІ ХІХ СТ.

Несвідоміна Н.В. м.н.с., Капустіна І.М., *лектор-екскурсовод*
Конотопський краєзнавчий музей ім. О.М. Лазаревського

В історії розвитку повітів Чернігівської губернії, а також їхнього життя, не останню роль відігравали галузі, яким було відведено почесне місце в «скудній культурній сокровищнице».

На кінець ХІХ ст. в Чернігівській губернії спостерігається піднесення значущості медичних осередків. Саме в цей час все голосніше й впевненіше з'являються запити на лікарську допомогу, разом з розумінням в усіх суспільних колах її вагомого значення для всієї країни.

Так, у Конотопському повіті з 1880 р. розпочалась робота з формування земської медицини: запрошувались лікарі й фельдшери, організовувалось устаткування їх на місцях, виписувались медикаменти, будувались аптечні шафи. Ділення Конотопського повіту на медичні дільниці було передовим в земській медицині.

Самостійна діяльність лікарів проявилась з часу затвердження статуту з'їзду лікарів. Саме на цих з'їздах обговорювались й вирішувались поточні питання, складався медичний кошторис на наступний рік та розглядалися теоретичні питання земської медицини. Натхненником цієї справи в Конотопському повіті був лікар В.В.Шеболдаєв, який вважав, що важливим при аналізі захворюваності і смертності, відіграє не останню роль дослідження санітарного стану повіту, а також кількість жителів по населених пунктах і їх віковий склад.